

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/785 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 29 април 2021 година****за създаване на програма на Съюза за борба с измамите и за изменение на Регламент (ЕС) № 250/2014**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 33 и 325 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В член 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се изисква Съюзът и държавите членки да се борят с измамата и всички други незаконни дейности, които засягат финансовите интереси на Съюза. Съюзът следва да подкрепя дейностите в тези области.
- (2) Вече предоставената подкрепа за такива дейности чрез Решение № 804/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ (програма „Херкулес“), което бе изменено и удължено с Решение № 878/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ (програма „Херкулес II“), а впоследствие бе отменено и заменено с Регламент (ЕС) № 250/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ (програма „Херкулес III“), даде възможност да се подобрат дейностите, предприемани от Съюза и държавите членки за борба с измамите, корупцията и всички други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза.
- (3) Със законодателството на Съюза, с което се установяват правилата за Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и Инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и за предприєдинителната помощ за програмния период 2014—2020 г. и след него, държавите членки, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки се задължават да докладват за нередности и измами, засягащи финансовите интереси на Съюза. Системата за управление на нередностите (Irregularity Management System — IMS) представлява сигурно електронно комуникационно средство, което улеснява изпълнението на задължението на държавите членки, на държавите кандидатки и на потенциалните държави кандидатки да докладват открити нередности и също подпомага управлението и анализа на нередностите.
- (4) Въпреки че Комисията безспорно извършва важна работа в контекста на предотвратяването на измами, следва да бъде напълно отчетено и значението, *inter alia*, на прилагането на Информационната система за борба с измамите (AFIS), както и на стратегиите за борба с измамите на национално равнище.

⁽¹⁾ ОВ С 10, 10.1.2019 г., стр. 1.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 12 февруари 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 16 март 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от 29 април 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽³⁾ Решение № 804/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно създаване на програма за действие на Общността за насърчаване на дейности в областта на защита на финансовите интереси на Общността (програма „Херкулес“) (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 9).

⁽⁴⁾ Решение № 878/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2007 г. за изменение и удължаване на срока на действие на Решение № 804/2004/ЕО за създаване на програма за действие на Общността за насърчаване на дейности в областта на защита на финансовите интереси на Общността (програма „Херкулес II“) (ОВ L 193, 25.7.2007 г., стр. 18).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 250/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за създаване на програма за насърчаване на дейности в областта на защитата на финансовите интереси на Европейския съюз (програма „Херкулес III“) и за отмяна на Решение № 804/2004/ЕО (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 6).

- (5) Съгласно Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета ⁽⁶⁾ и Решение 2009/917/ПВР на Съвета ⁽⁷⁾ Съюзът следва да оказва подкрепа за взаимопомощ между административните органи на държавите членки и за сътрудничество между последните и Комисията, за да се гарантира правилно прилагане на правото в областта на митническите и земеделските въпроси.
- (6) Тази подкрепа се предоставя за редица оперативни дейности. Сред тях е и AFIS – платформа за информационни технологии, която се състои от набор от приложения, работещи в рамките на обща информационна система, управлявана от Комисията. IMS също работи на платформата AFIS. Общата информационна система се нуждае от стабилно и предвидимо финансиране през годините, за да се гарантира нейната устойчивост.
- (7) Платформата AFIS обхваща няколко информационни системи, включително Митническата информационна система. Митническата информационна система е автоматизирана информационна система, която има за цел да помага на държавите членки при предотвратяването, разследването и наказателното преследване на операции, които нарушават митническото или земеделското законодателство, чрез увеличаване — благодарение на по-бързо разпространение на информацията — на ефективността на сътрудничеството и на процедурите за контрол, прилагани от митническите администрации, в чиито правомощия са тези операции. Единната инфраструктура на Митническата информационна система обхваща както административното сътрудничество, така и полицейското сътрудничество въз основа на предишния стълб „Правосъдие и вътрешни работи“ на Съюза. Частта на Митническата информационна система, свързана с полицейското сътрудничество, не може технически да бъде отделена от административната част, тъй като и двете функционират в рамките на обща информационно-технологична система. Като се има предвид, че самата Митническа информационна система е само една от няколко информационни системи, функциониращи в рамките на платформата AFIS, и че броят на случаите на полицейско сътрудничество е по-малък от броя на случаите на административно сътрудничество в Митническата информационна система, частта на платформата AFIS, свързана с полицейското сътрудничество, се разглежда като допълваща административната част.
- (8) За да се увеличат синергиите и бюджетната гъвкавост и да се опрости управлението, подкрепата от Съюза в областта на защитата на финансовите интереси на Съюза, на докладването на нередности и на административната взаимопомощ и сътрудничеството по митническите и земеделските въпроси следва да бъде обединена и рационализирана в една-единствена програма — програмата на Съюза за борба с измамите (наричана по-нататък „Програмата“). Програмата следва да бъде създадена за срок от седем години, за да се съгласува нейната продължителност с тази на многогодишната финансова рамка, определена с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета ⁽⁸⁾.
- (9) Поради това Програмата следва да включва компонент, сходен на програмата „Херкулес III“, втори компонент, чрез който да се осигурява финансирането на IMS, и трети компонент, който да финансира дейностите, възложени на Комисията по силата на Регламент (ЕО) № 515/97, включително платформата AFIS.
- (10) Програмата следва да улеснява сътрудничеството между съответните органи на държавите членки и между държавите членки, Комисията и други съответни органи на Съюза, включително Европейската прокуратура, когато е целесъобразно, по отношение на държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета ⁽⁹⁾, за да се гарантират ефективна защита на финансовите интереси на Съюза, както и правилно прилагане на правото в областта на митническите и земеделските въпроси, без да се засягат отговорностите на държавите членки, и за да се гарантира по-ефективно използване на ресурсите, в сравнение с това на национално равнище. Действията на равнището на Съюза са необходими и обосновани, тъй като подпомагат държавите членки при колективната защита на финансовите интереси на Съюза и насърчават използването на общи структури на Съюза за засилване на сътрудничеството и обмена на информация между компетентните органи, като същевременно се оказва подкрепа за докладването на данни за нередности и случаи на измама.
- (11) Освен това подкрепата за защитата на финансовите интереси на Съюза следва да обхваща всички аспекти на бюджета на Съюза, както по отношение на приходите, така и по отношение на разходите. В тази рамка следва да се вземе надлежно предвид фактът, че Програмата е единствената програма на Съюза, която защитава разходната част на бюджета на Съюза.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета от 13 март 1997 г. относно взаимопомощта между административните органи на държавите членки и сътрудничеството между последните и Комисията по гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на митническите и земеделските въпроси (ОВ L 82, 22.3.1997 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Решение 2009/917/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно използването на информационни технологии за митнически цели (ОВ L 323, 10.12.2009 г., стр. 20).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

- (12) С настоящия регламент се определя финансов пакет за Програмата, който следва да представлява основната референтна сума по смисъла на точка 18 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽¹⁰⁾, за Европейския парламент и Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (13) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹¹⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) се прилага за настоящата програма. Във Финансовия регламент са предвидени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, включват и общ режим на обвързаност с условия за защитата на бюджета на Съюза.
- (14) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им да реализират специфичните цели на действията и да постигат резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверки, административната тежест и очакваният риск от неспазване. В това отношение следва да се разгледа възможността за използване на еднократни суми, фиксирани ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходите, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент.
- (15) Настоящият регламент следва да предостави примерен списък на действията, които подлежат на финансиране, за да се осигури непрекъснатост във финансирането на всички действия, възложени на Комисията по силата на Регламент (ЕО) № 515/97, включително платформата AFIS.
- (16) Действията следва да са допустими въз основа на способността им за постигане на специфичните цели на Програмата. Специфичните цели на Програмата следва да включват предоставянето на специална техническа помощ на компетентните органи на държавите членки, например чрез предоставяне на специфични познания, специализирано и технически усъвършенствано оборудване и ефективни инструменти на информационните технологии (ИТ); чрез осигуряване на необходимата подкрепа и улесняване на разследванията, и по-специално чрез сформирани на съвместни екипи за разследване и организиране на трансгранични операции; или чрез засилване на обмена на служители за конкретни проекти. Освен това сред допустимите действия следва да бъдат и организирането на целево специализирано обучение и семинари за анализ на риска, както и, когато е целесъобразно, конференции и проучвания.
- (17) Закупуването на оборудване чрез Инструмента на Съюза за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол, създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол като част от Фонда за интегрирано управление на границите, ще окаже положително въздействие върху борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза. С този инструмент ще бъде установено задължение да се избягва всякакво дублиране на подкрепата от Съюза. Програмата следва също така да гарантира избягването на всякакво дублиране на подкрепата от Съюза и следва по принцип да насочи подкрепата си към закупуването на видове оборудване, които не попадат в обхвата на Инструмента на Съюза за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол, или към оборудване, което ще се ползва от органи, различни от органите, към които е насочен Инструментът на Съюза за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол. Освен това следва да се гарантира, че финансираното оборудване е подходящо за целите на допринасяне за защитата на финансовите интереси на Съюза.
- (18) В Програмата следва да могат да участват членовете на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП). В нея следва да могат да участват и присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, както и държавите в рамките на европейската политика за съседство, в съответствие с общите принципи и общия ред и условия за участие на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения. В Програмата следва също така да могат да участват други трети държави, при условие че те сключат специално споразумение, обхващащо специалните условия за участието им в програми на Съюза.
- (19) Като се имат предвид миналите оценки на програмите „Херкулес“ и с цел подсилване на Програмата, участието на субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към Програмата, следва да бъде възможно по изключение.

⁽¹⁰⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (20) По-специално следва да се насърчава участието на субекти, установени в трети държави, които имат действашо споразумение за асоцииране със Съюза, с оглед засилване на защитата на финансовите интереси на Съюза чрез сътрудничество в областта на митниците и чрез обмена на най-добри практики, особено по отношение на начините за борба с измамите, корупцията и други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, и по отношение на предизвикателствата, свързани с новото технологично развитие.
- (21) Програмата следва да се изпълнява, като се вземат предвид препоръките и мерките, изброени в съобщението на Комисията от 6 юни 2013 г., озаглавено „Засилване на борбата с контрабандата на цигари и други форми на незаконна търговия с тютюневи изделия — всеобхватна стратегия на ЕС“, както и в доклада за напредъка от 12 май 2017 г. по изпълнението на това съобщение.
- (22) Съюзът ратифицира Протокола за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия към Рамковата конвенция на Световната здравна организация за контрол на тютюна (наричан по-нататък „Протоколът“) през 2016 г. Протоколът служи за защита на финансовите интереси на Съюза, доколкото той се отнася до борбата срещу трансграничната незаконна търговия с тютюневи изделия, водеща до загуби на приходи. Програмата следва да подкрепя секретариата на Рамковата конвенция на Световната здравна организация за контрол на тютюна при изпълнението на неговите функции, свързани с Протокола. Тя следва да подкрепя и други дейности, организирани от Секретариата във връзка с борбата срещу незаконната търговия с тютюневи изделия.
- (23) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹²⁾ и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95⁽¹³⁾, (Евратом, ЕО) № 2185/96⁽¹⁴⁾ и (ЕС) 2017/1939 на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁵⁾. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.
- (24) Трети държави, които са членки на ЕИП, могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство⁽¹⁶⁾, което предвижда, че програмите се изпълняват въз основа на решение, прието съгласно посоченото споразумение. Трети държави могат също да участват въз основа на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да бъде въведена специална разпоредба, съдържаща изискването третите държави да предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на OLAF и на Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия.
- (25) Съгласно Решение 2013/755/ЕС на Съвета⁽¹⁷⁾ физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на Програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽¹⁵⁾ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателнонаправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁽¹⁶⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

⁽¹⁷⁾ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

- (26) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на Програмата, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Комисията следва да приема работни програми, в които, *inter alia*, се определят приоритетите и критериите за оценяване във връзка с безвъзмездните средства за действия.
- (27) Настоящият регламент следва да определи максималната възможна ставка на съфинансиране за безвъзмездни средства.
- (28) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽¹⁸⁾ настоящата програма следва да се подложи на оценка въз основа на информацията, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на Програмата по места. Оценката следва да се извършва своевременно, независимо и обективно.
- (29) На Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС за изменение на списъка с показатели за измерване на степента на постигане на общите и специфичните цели, когато това е необходимо, както и за допълване на настоящия регламент с разпоредби за създаването на рамка за мониторинг и оценка. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (30) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки поради трансграничния характер на засегнатите въпроси, а поради добавената стойност от Съюза могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (31) Член 42а, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 515/97 е правното основание за финансирането на AFIS. Настоящият регламент следва да замени това правно основание с ново. Поради това член 42а, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 515/97 следва да бъдат заличени.
- (32) Регламент (ЕС) № 250/2014 за създаване на програма „Херкулес III“ обхващаше периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. Настоящият регламент следва да уреди последваща мярка спрямо програма „Херкулес III“, считано от 1 януари 2021 г. Поради това Регламент (ЕС) № 250/2014 следва да бъде отменен.
- (33) Като се има предвид значението на борбата с изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение, прието съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, и на целите на ООН за устойчиво развитие, Програмата е предназначена да допринесе за интегриране на действия в областта на климата и за постигането на общата цел 30 % от бюджета на Съюза да са в подкрепа на целите във връзка с климата.
- (34) В съответствие с член 193, параграф 2 от Финансовия регламент безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени за действие, което вече е започнало, ако заявителят може да обоснове необходимостта от започване на действието преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. Разходите, направени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, обаче не са допустими, освен в надлежно обосновани изключителни случаи. За да се избегне прекъсване в подкрепата от Съюза, което би могло да накърни интересите на Съюза, в решението за финансиране следва да бъде възможно за ограничен период от време в началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. и само в надлежно обосновани случаи да се предвиди допустимостта на дейностите и разходите от началото на финансовата 2021 година, дори ако те са били изпълнени и направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

⁽¹⁸⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (35) За да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в съответната област на политиката и да се даде възможност за изпълнение на Програмата от началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност и следва да се прилага с обратен ефект от 1 януари 2021 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма на Съюза за борба с измамите (наричана по-нататък „Програмата“) за срока на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.

С него се определят целите на Програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Цели на Програмата

1. Общите цели на Програмата са:

- а) да защитава финансовите интереси на Съюза;
- б) да оказва подкрепа за взаимопомощ между административните органи на държавите членки и за сътрудничество между последните и Комисията, за да се гарантира правилно прилагане на правото в областта на митническите и земеделските въпроси.

2. Специфичните цели на Програмата са:

- а) да предотвратява и да се бори с измамата, корупцията и всички други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза;
- б) да оказва подкрепа за докладването на нередности, включително на измами, във връзка със средствата при споделено управление и средствата за предприемчивостта от бюджета на Съюза;
- в) да предоставя инструменти за обмен на информация и подкрепа за оперативните дейности в областта на административната взаимопомощ по митнически и земеделски въпроси.

Член 3

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Програмата в периода 2021—2027 г. е в размер на 181 207 милиона евро по текущи цени.

2. Индикативното разпределение на сумата, посочена в параграф 1, е както следва:

- а) 114 207 милиона евро за целта по член 2, параграф 2, буква а);
- б) 7 милиона евро за целта по член 2, параграф 2, буква б);
- в) 60 милиона евро за целта по член 2, параграф 2, буква в).

3. До 2 % от сумата, посочена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ във връзка с изпълнението на Програмата, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи. Освен това индикативното разпределение, посочено в параграф 2, буква а), надлежно отчита факта, че Програмата е единствената програма на Съюза, която се отнася за разходната част на защитата на финансовите интереси на Съюза.

Член 4

Трети държави, асоциирани към Програмата

Програмата е отворена за участието на следните трети държави:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членки на Европейското икономическо пространство — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейско икономическо пространство;

- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални държави кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави в рамките на европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) други трети държави в съответствие с условията, определени в специално споразумение относно участието на третата държава в програми на Съюза, при условие че споразумението:
- i) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава, участваща в програмите на Съюза;
 - ii) определя условията за участието в програмите, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуални програми и административните разходи по програмите;
 - iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на Програмата на Съюза;
 - iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Приносът, посочен в първа алинея, буква г), подточка ii), представлява целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

Член 5

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органа, посочен в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Финансовия регламент.
2. Чрез Програмата може да се предоставя финансиране във всяка от посочените във Финансовия регламент форми, и по-специално безвъзмездни средства и поръчки, както и възстановяване на пътни и дневни разходи, както е предвидено в член 238 от Финансовия регламент.
3. Програмата може да осигурява финансиране за действия, провеждани в съответствие с Регламент (ЕО) № 515/97, по-специално за покриване на видовете разходи, посочени в примерния списък в приложение I към настоящия регламент.
4. Когато подкрепяното действие включва придобиване на оборудване, Комисията, ако е целесъобразно, създава механизъм за координация, за да гарантира ефикасността и оперативната съвместимост на цялото оборудване, закупено с подкрепата на програми на Съюза.

Член 6

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в Програмата въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

ГЛАВА II

безвъзмездни средства

Член 7

Безвъзмездни средства

Безвъзмездните средства по Програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.

Член 8

Съфинансиране

Ставката на съфинансиране за безвъзмездни средства, отпуснати по Програмата, не надвишава 80 % от допустимите разходи. Всяко финансиране, надвишаващо посочения таван, се предоставя само в изключителни и надлежно обосновани случаи, които се определят в работните програми по член 11, и такова финансиране не надвишава 90 % от допустимите разходи.

Член 9

Допустими действия

1. Допустими за финансиране са само действия, насочени към постигането на целите, посочени в член 2.
2. Без да се засяга което и да е друго действие, предвидено в работните програми по член 11, следните действия могат да се считат за допустими за финансиране:
 - а) осигуряване на технически познания, специализирано и технически усъвършенствано оборудване и ефективни инструменти в областта на информационните технологии (ИТ), които засилват транснационалното и мултидисциплинарното сътрудничество и сътрудничеството с Комисията;
 - б) засилване на обмена на служители за конкретни проекти, осигуряване на необходимата подкрепа и улесняване на разследванията, по-специално създаване на съвместни екипи за разследване и трансгранични операции;
 - в) предоставяне на техническа и оперативна подкрепа за националните разследвания, по-специално за митническите и правоприлагащите органи с цел засилване на борбата срещу измамите и други незаконни дейности;
 - г) изграждане на ИТ капацитет в държавите членки и трети държави, увеличаване на обмена на данни и разработване и предоставяне на ИТ инструменти за разследване и наблюдение на разузнавателните дейности;
 - д) организиране на специализирано обучение, семинари за анализ на риска, конференции и проучвания, насочени към подобряване на сътрудничеството и координацията между службите, свързани със защитата на финансовите интереси на Съюза;
 - е) всяко друго действие, предвидено в работните програми по член 11, което е необходимо за постигане на общите и специфичните цели, предвидени в член 2.
3. Когато подпомаганата дейност включва придобиване на оборудване, Комисията гарантира, че финансираното оборудване е подходящо за целта да допринесе за защитата на финансовите интереси на Съюза.

Член 10

Субекти, които отговарят на условията за допустимост

1. В допълнение към критериите, определени в член 197 от Финансовия регламент, се прилагат и критериите за допустимост, определени в параграф 2 от настоящия член.
2. Следните субекти отговарят на условията за допустимост по Програмата:
 - а) публичните органи, които могат да допринесат за постигането на някоя от целите, посочени в член 2, и са установени в:
 - i) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - ii) трета държава, асоциирана към Програмата; или
 - iii) трета държава, включена в работната програма при условията, посочени в параграф 3;

- б) научноизследователски и образователни институти и организации с нестопанска цел, които могат да допринесат за постигането на целите, посочени в член 2, при условие че са установени и са функционирали поне една година в:
- i) държава членка;
 - ii) трета държава, асоциирана към Програмата; или
 - iii) трета държава, включена в работна програма при условията, посочени в параграф 3;
- в) всеки правен субект, учреден съгласно правото на Съюза, или всяка международна организация.

3. По изключение субектите, посочени в параграф 2, установени в трета държава, която не е асоциирана към Програмата, отговарят на условията за допустимост за участие по Програмата, когато това е необходимо за постигането на целите на дадено действие. Тези субекти по принцип поемат разходите за своето участие, освен в надлежно обосновани случаи, които се определят в работната програма.

ГЛАВА III

Програлиране, Мониторинг и Оценка

Член 11

Работна програма

За целите на изпълнението на Програмата Комисията приема работни програми, както е посочено в член 110 от Финансовия регламент.

Член 12

Мониторинг и докладване

1. Показателите във връзка с докладването относно напредъка на Програмата към постигане на общите и специфичните цели, определени в член 2, се съдържат в приложение II.
2. За да се гарантира ефективната оценка на напредъка на Програмата към постигане на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 14, да изменя приложение II по отношение на показателите, когато прецени за необходимо, и да допълва настоящия регламент с разпоредби за създаването на рамка за мониторинг и оценка.
3. В рамките на годишния си доклад относно защитата на финансовите интереси на Съюза и борбата с измамите, Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за изпълнението на Програмата.

В рамките на обсъжданията по тази тема Европейският парламент може да отправя препоръки за годишната работна програма. Комисията надлежно взема предвид тези препоръки.

4. Системата за докладване във връзка с качеството на изпълнението осигурява ефикасното, ефективно и навременно събиране на данни за целите на мониторинга на изпълнението и резултатите на Програмата. За тази цел на получателите на средства от Съюза и когато е целесъобразно — на държавите членки, се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 13

Оценка

1. При извършване на оценяването Комисията гарантира, че оценката се извършва по независим, обективен и навременен начин и че оценителите вършат работата си без каквито и да било опити за оказване на влияние върху тях.
2. Междинната оценка на Програмата се извършва, след като се натрупа достатъчно информация за изпълнението на Програмата, но не по-късно от четири години след началото на изпълнението на Програмата.
3. В края на изпълнението на Програмата, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на Програмата.
4. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Сметната палата и ги публикува на своя уебсайт.

Член 14

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 12, параграф 2, се предоставя на Комисията до 31 декември 2028 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 12, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 12, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок от Европейския парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ГЛАВА IV

Преходни и Заключителни Разпоредби

Член 15

Информация, комуникация и видимост

1. Освен в случаите, когато има риск от компрометиране на ефективното изпълнение на дейности за борба с измамите и митнически оперативни дейности, получателите на финансиране от Съюза посочват произхода на средствата и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително на медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява редовно информационни и комуникационни дейности по отношение на Програмата, на действията, предприети по Програмата, и на получените резултати. Финансовите ресурси, разпределени на Програмата, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 2.

Член 16

Изменение на Регламент (ЕО) № 515/97

В член 42а от Регламент (ЕО) № 515/97 параграфи 1 и 2 се заличават.

Член 17

Отмяна

Регламент (ЕС) № 250/2014 се отменя, считано от 1 януари 2021 г.

Член 18

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или промяната на действията, предприети съгласно Регламент (ЕС) № 250/2014 и член 42а от Регламент (ЕО) № 515/97, които продължават да се прилагат за тези действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за Програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между Програмата и мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) № 250/2014 и член 42а от Регламент (ЕО) № 515/97.
3. В съответствие с член 193, параграф 2, втора алинея, буква а) от Финансовия регламент, в надлежно обосновани случаи, посочени в решението за финансиране, и за ограничен период действията, подпомагани съгласно настоящия регламент, и свързаните с тях разходи могат да се считат за допустими от 1 януари 2021 г., дори ако тези действия са били изпълнени и тези разходи са били направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

*Член 19***Влизане в сила и прилагане**

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 29 април 2021 година.

За Европейския парламент

Председател

D.M. SASSOLI

За Съвета

Председател

A.P. ZACARIAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРИМЕРЕН СПИСКЪК НА РАЗХОДИТЕ ПО ЧЛЕН 5, ПАРАГРАФ 3

Примерен списък на видовете разходи, които Програмата ще финансира за действия, извършвани в съответствие с Регламент (ЕО) № 515/97:

- а) разходите за инсталиране и обслужване на постоянната техническа инфраструктура, която предоставя на държавите членки ресурси за логистика, автоматизация на работата и ИТ за координиране на съвместни митнически операции и други оперативни дейности;
- б) възстановяването на пътни и дневни разходи, а когато е целесъобразно и всякакви други надбавки или плащания в полза на представителите на държавите членки и, когато е целесъобразно, на представителите на трети държави, участващи в мисии на Съюза, в съвместни митнически операции, организирани от или съвместно с Комисията, както и в курсове за обучение, в срещи *ad hoc* и в срещи за подготовка и оценка във връзка с административни разследвания или оперативни действия, извършвани от държавите членки, когато същите са организирани от или съвместно с Комисията;
- в) разходите, свързани с придобиването, проучването, разработката и обслужването на компютърна инфраструктура (хардуер), софтуер и специализирани мрежови връзки, както и със съответните услуги по производство, поддръжка и обучение за целите на извършването на действията, предвидени в Регламент (ЕО) № 515/97, и по-специално действията във връзка с предотвратяване на измамите и борба с тях;
- г) разходите, свързани с предоставянето на информация, и разходите за свързани действия, позволяващи достъп до информация, данни и източници на данни за целите на извършването на действията, предвидени в Регламент (ЕО) № 515/97, и по-специално действията във връзка с предотвратяване на измамите и борба с тях;
- д) разходите, свързани с използването на Митническата информационна система, предвидени в актовете, приети по силата на член 87 от ДФЕС, и по-специално в Решение 2009/917/ПВР, доколкото въпросните актове предвиждат, че тези разходи са за сметка на общия бюджет на Съюза;
- е) разходите, свързани с придобиването, проучването, разработката и обслужването на компонентите на Съюза в общата комуникационна мрежа, използвана за целите на буква в).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА МОНИТОРИНГА НА ПРОГРАМАТА

Програмата ще бъде следена отблизо въз основа на набор от показатели, предназначени за измерване на това до каква степен са били постигнати общите и специфичните цели на Програмата, и с цел свеждане до минимум на административната тежест и разходите. За целта ще бъдат събирани данни във връзка със следния набор от ключови показатели:

Специфична цел 1: Предотвратяване и борба с измамите, корупцията и всички други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза.

Показател 1: Подкрепа за предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всички други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, измервана чрез:

1.1: Степен на удовлетвореност от дейностите, организирани и (съ)финансирани по линия на Програмата;

1.2: Процент на държавите членки, получаващи подкрепа през всяка година от действието на Програмата.

Специфична цел 2: Оказване на подкрепа за докладването на нередности, включително на измами, във връзка със средствата при споделено управление и средствата за предприемаческата помощ от бюджета на Съюза.

Показател 2: Степен на удовлетвореност на потребителите от използването на IMS.

Специфична цел 3: Предоставяне на инструменти за обмен на информация и подкрепа за оперативните дейности в областта на административната взаимопомощ по митнически и земеделски въпроси.

Показател 3: Брой на случаите на предоставена информация за взаимопомощ и брой на подпомаганите дейности, свързани с взаимопомощ.
